

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ

Узун О.Г., здоб. ОС «магістр»
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Г.Г. Лисак**
Державний біотехнологічний університет

Важливим показником антикризового управління є його ефективність, яка відображає співвідношення ступеня досягнення цілей пом'якшення, локалізації чи позитивного використання кризи, тобто ефекту та витрачених для цього ресурсів [1]. Підвищенню ефективності антикризового керування сприяє використання нових інформаційних технологій.

Сучасному етапу управління, в період цифровізації економіки, яка використовує інформаційні потоки, властива опора на технології не меншою мірою, ніж на теорію. Це, в свою чергу, визначає аспект управління підприємствами і має назву - інформаційно-технологічний аспект управління. Його сутність показано на рис. 1.

Наявність достовірної та актуальної інформації тим не може виключити кризову ситуацію, якщо для прийняття рішень використовують інформаційні комплекси великого обсягу, що виключають можливість безпосереднього аналізу їх людиною.

Виникають звані інформаційні бар'єри, утрудняють об'єктивний і оперативний аналіз інформаційних комплексів великого обсягу. Для подолання інформаційних бар'єрів і зменшення інформаційного навантаження застосовують різні технології, до яких належать інформаційні.

Це і визначає інформаційно-технологічний аспект антикризового управління як застосування інформаційних технологій для зменшення обсягу комплексу управлінської інформації за збереження його інформативності, підвищення якості управлінської інформації та підвищення наочності.

Проведений аналіз вітчизняного ринку пакетів прикладних програм показав фактичну відсутність спеціалізованих програмних продуктів комплексної автоматизації антикризового управління підприємствами. Разом з цим існують прикладних програмних продуктів, здатних допомогти керівництву організації у плануванні та здійсненні окремих етапів антикризових програм.

Узагальнюючи отриману під час дослідження інформацію, усі існуючі зараз інформаційні технології антикризового управління можна угрупувати наступним чином.

1. Програми фінансового аналізу, які дають змогу продіагностувати фінансовий стан підприємства, збудувати прогноз його діяльності та визначити наявність криз. Найбільш поширеними пакетами цієї групи є Audit Expert фірми "Артек", Альт-Фінанс фірми "Альт", Бест-Ф фірми "Інтелект-Сервіс".

2. Програмні продукти для статистичного аналізу та прогнозування діяльності організації, які за допомогою регресійного аналізу, прогнозують поведінку показників економічної діяльності підприємства та модулюють їх факторні залежності. Розв'язання такого типу завдань здійснюється за допомогою пакетів програм: MS Excel, STATISTICA, Альт-Прогноз, Forecast Expert, STATGRAPHICS.

3. Маркетингові програми, що дозволяють створювати моделі діяльності підприємства на ринку, визначати прибутковість і аналізувати зовнішнє середовище за допомогою SWOT-аналіз. Для такого класу завдань найбільш доцільним є також використання: MS Excel, STATISTICA, Альт-Прогноз, Forecast Expert, STATGRAPHICS.

4. Спеціалізовані пакети прикладних програм, призначені для автоматизації зовнішнього антикризового управління. Вони дають змогу, ґрунтуючись на оцінці кредитоспроможності підприємства давати висновки щодо погіршення фінансового стану суб'єктів господарювання та визначати наближення криз. Крім цього, з їх допомогою є можливість отримати оцінку підприємницького ризику. Найбільш відомим програмними засобами цієї групи є СПІВР «Інвестор», "Combi-PC

5. Окрему нішу займають програми адаптивного управління, наприклад, система підтримки прийняття рішень EIS-MANAGER, розроблена В.А. Долятовським та А.В. Івахненко [2].

«EIS-MANAGER» – це нечітко-нейронна інтелектуальна система підтримки прийняття рішень, яка містить мову подання знань «EIS-FUZZY Script», що дозволяє, близькою до природної, мовою формувати базу менеджерських знань. В даний час існують такі системи як Інвестор, EXCO, COMBI-PC, програми фінансового аналізу та прогнозування діяльності організації, що застосовуються для управління кризами: на етапі прогнозування криз, їхньої діагностики, розробки та реалізації антикризових стратегій.

Виходячи з неведеного, зазначимо, що всі підприємства, які існують сьогодні, потребує антикризового управління, яке передбачає не тільки управління в період кризи, а й передкризове та після кризове управління. І з цього приводу, вважаємо за доцільне, з метою проведення постійного моніторингу та накопичення інформації, суб'єктам господарювання створювати внутрішні інформаційні

системи, на основі внутрішньої бази даних своїх підприємств. Використовуючи готові пакети програм можлива побудова та реалізація моделей, які на основі занесення даних бухгалтерської звітності, допоможуть розпізнати приховані стадії кризи, розрахують її кількісні характеристики. А це, в свою чергу дасть змогу своєчасно їх уникнути.

Інформаційні джерела

1. Боняр С.М. Теоретичні основи антикризового управління / С. М. Боняр, Я. О. Скутова-Корх // Водний транспорт. - 2013. - Вип. 1. - С. 97-102.
2. Жигалкевич Ж.М. Інформаційні технології в управлінні підприємством / Ж.М. Жигалкевич, А.С. Оношко // Сучасні підходи до управління підприємством: Збірник тез доповідей VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 28 квітня 2016 р. — К: Вид-во «Політехніка», 2016. — 104 с. — С.23
3. Кащенко Н.Б., Горошанська О.О. Теоретичний базис антикризового управління підприємством. Економіка і фінанси. № 12. С. 10–19. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/9572>
4. Кащенко Н.Б., Чміль Г.Л. Маркетингове забезпечення антикризового управління торговельними підприємствами. Бізнес-навігатор. 2018. Вип. 4 (47). С. 69-74. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/6939/1/bnav_2018_4_17.pdf
5. Кащенко Н. Б. Формування стратегічних орієнтирів забезпечення економічної стійкості підприємства в умовах невизначеності. Фінансові механізми антикризового управління: сучасні реалії та стратегічні орієнтири: колективна монографія / за заг. ред. А.С. Крутової; Харківський держ. ун-т харчування та торгівлі. Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2018. С. 258-278.

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ КОМПАНІЇ

Фенченко М.В., здоб. ОС «магістр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.Г. Малій**
Державний біотехнологічний університет

Огляд наукових публікацій щодо оцінювання фінансового потенціалу компаній, надав можливість дійти висновку, що, методичне забезпечення такої оцінки розроблено недостатньо. Більшість авторів підходять до діагностики фінансового потенціалу з різних позицій, таких як забезпеченість фінансовими ресурсами, їх ефективне використання, оцінка фінансового стану за допомогою фінансових показників, та т.п. [1-5].